

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Digtning i udvalg

Citation: Kingo, Thomas: "Digtning i udvalg", i Kingo, Thomas: *Digtning i udvalg*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1995, s. 560.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kingo09val-shoot-idm140375698923216/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Digtning i udvalg

autorisationen tilbage og overdrog andre at udarbejde en salmebog.
– *Vita Bering*: død 1730, datter af historikografen og latindigteren Vi-
tus Bering, som var Kingos ven. – *hoffølgerde*: følgende. – *Erindring*:
benævnelse.

1 *GÅk*: gå. – *hvide-fletted*: piskede. – *tør*: vil; kan.

3 *hen*: bort.

4 *Vanartig*: vanartet; ond.

hulde: trofast. – *Martij*: marts.

Til dend Anden Poort

Trykt efter SS II, s. 28, der gengiver et etbladstryk uden årstal, som er i
Det kongelige Biblioteks eje. Den indskrift, der nu findes på Kronværks-
porten ved Kronborg, er fornyet i 1730.

388 *dend Anden Poort*: Kronværksporten, der blev bygget i 1690; den
ydre portal, hvor Kingos indskrift er opsat, stammer fra 1696.

1 *TRiin*: træd. – *værd*: værdig. – *lader op*: åbner.

2 *åbner*: åbner.

3 *TRE KONGER*: Frederik II (1559-1588), Frederik III
(1648-1670) og Christian V (1670-1690). – *gf*: ud af. – *ILD*:
Der sigtes antagelig til den brand, som 1629 raserede Kron-
borg. – *SKUDD*: Herved tænkes nok på belejningen af
Kronborg 1658.

4 *Kugle-Drudd*: skader, forårsaget af kugler.

6 *KRONED Værket*: ordspil på Kronværket, slottets mellemste
befæstningsanlæg, der fuldførtes under Christian V. – *Avind-*
syges: misundeligheds; hadefuldes.

7 *gåve*: skal give. – *SÆD*: afkom.

På æsken med Ole Borchs sten

Trykt efter SS I, s. 320, der gengiver teksten i E. Pontoppidan: *Marmora*
Danica I, 1739. Den berømte videnskabsmand Ole Borch (1626-1690)
døde efter en blærestenoperation, der mislykkedes, fordi stenen var for
stor til at fjernes eller knuses. Den opbevarede i Borchs Kollegiums
kunstsamling.

389 3 *Meen*: skade.

4 *Gak*: gå.

Under A.S. Vedels portræt

Trykt efter SS I, s. 244, der gengiver teksten i E.A. Müllers *Pinarotheca Da-*
no-Norvegica, en samling kobberstik, som findes på Det kongelige Biblio-
tek.

390 *Vedel*: Anders Sørensen Vedel (1542-1616) præst, historiker og litte-
rat, en dominerende skikkelse i den da. renæssancekultur.

3 *driffier*: bedrifter; der tænkes på Vedels oversættelse af Saxos
Gesta Danorum, 1575, hans forarbejder til en stor Danmarks-
historie og evt. også hans folkevisesamling, *It Hundrede vd-*
valde Danske Viser, 1591.

4 *end*: endnu.

Candida

Trykt efter SS I, s. 95-98, der i alt væsentligt gengiver teksten i håndskrif-
tet Ny kongelig Samling 2° 489 i Det kongelige Bibliotek. Digtet er ret-
tet til Birgitte Balslev (1665-1744), som Kingo giftede sig med 1694, kort
efter hans andens døds; det er skrevet til samme melodi som »Sorrige
og Glædes«, jf. s. 300.

391 1.1 *CAndida*: lat.: strålende; ren. – *Gienone*: gemme(sted). – 1.4
fordule: skjult. – 1.5 *Veneris*: Venus', den rom. kærlighedsgud-
inde; hendes søn er kærlighedsguden Cupido. – 1.7 *fiuer*
Bou: bevæger ved sin bon.

2.2 *Ynskellig*: ønskelig (er). – 2.4 *Moie*: besvær; plage. – 2.5
Vintre (...) *Siang*: om kvinde og mand, jf. Catuls bryllups-
digt »Vesper adest, juvenes consurgite«, vers 48ff. – 2.6
Orne-Fang: druehøst.

3.2 *Jøggæac*: grå som is. – 3.3 *til noie*: passende, tilfredsstillende.
– 3.7 *igien*: tilbage.

4.1 *Flammer*: om flammeformede bølger.

392 4.6 *artig*: smuk; morsom. – 4.7 *stil*: stille.

5.2 *resonerende*: genlydende. – 5.3 *Qvinten*: den højeste streng. –
5.4 *Tenoren*: tenorstemmen; tenorstrengen. – *opvant*: opdra-
get. – 5.6 *brummen-buß*: basteemmen; basstrengen. – 5.7 *Al-*
ten: alstemmen; altstrengen. – *pas Puff*: tilpas; rigtig.

6.1 *qvilderhaab*: den kvidrende flok. – 6.2 *danset oc*: danser og-
så. – 6.5 *Roe*: glæde; ro.

7.1 *Huie-klar Oye*: den klare øjenhule; det hule, klare øje. – 7.2